
Administracja ul. Kopernika 1. 5. Telefon 10.

facy zlitował się nademną i dał mi przytułek
w klasztorze.

(C. d. n.)

Zdawać się mogło, że wypadek ten prz
znał się niepostrzeżony, że ani Piotra nie
dziano, ani go kto mógł podsłuchać... Nik
tu zresztą nie znał, oprócz służącego p. At
zego, jak ogień sprytnego chłopca, który,
wodowany olejkawością, śledził wszystkie

Atanazy, którego oka nie uszły blaski br-
lantu, spo-trządził go już u Narcyzy, szepnął j-
przy wiaczerzy, że nie on może sam tylko przejść
tej gwiazdy uważał.

Na cmentarzu krakowskim w kilka po-
miesięcy wznosił się piękny pelen prestory p-
mnik, na którym w płaskorzeźbie nadanej młod-
uczeń miejscowej akademii odwzorzył głowę sta-
ruszki, na oko prozaičną i pospolitą, lecz ty-
mającą w sobie wyrazu sładoczy i dobroci
smutku, że jej się nikt nie mógł przypatryw-
bez jakiegó wsruszenia.

podartą, mężczyzna kłęzał i medlił się, ale m
dłutwo przerywały mu i myśli, które chwilam
zamykały nastę, i znużenie takie, że powieki
mykały się i sen go ubezwładniał na krótko. Z
ledwie się pochylił złamany nim, gdy się już po
rywał, jakby przestraszony i bił znowu w pierś
w których chorobliwie sycbać było chrapanie.

Człowiek ten tak był podobnym do żebrak
że odchodząca kobiet, dobywały z woreczka kil
grozasków, zhlizła się do niego, trzymając

facy zlitował się nademną i dał mi przytułek
w klasztorze.

(C. d. n.)

to nieszczęściem, gdyby się przeprowadnia p. ministra zisła — mamy jeszcze dziewięć miesięcy czasu do rozplątania węzła banknotowego. Wiem, że nie jest przyjemnością dla pana ministra, rękaw z Węgrami, ale życzenie całego narodu zasługuje na to, aby minister podjął się trud nowych rokowań.

Jestem pewny, że Słowiacy będą za nami głosić, mam nadzieję, że tak samo uczynią Niemcy z prawicy, którzy równoprawnie na swoim standardzie wypisali, i mniemam, że nie wielu postów polskich przeciw nam głosić będzie, albowiem rycki naród polski nie będzie co do uczucia honoru narodowego mniej czułym, niż demokratyczny naród czeski; a jeżeli ta nadzieja zawiedzie, to nie posuży to ku wzmożeniu żelaznego pierścienia prawicy. Przypnijcie, że to jest więcej sprawa uczucia — ale rany, uczucie zadane, najbardziej bóla.

Tekst jednojęzykowy będzie w ręku milionów dowodem stałości, lub co gorsza, braku dobrej woli u rządu dla narodu czeskiego, stałem źródłem rozjątrzenia, publicznym dowodem, że Austria nie jest państwem, na prawie stojącym, będzie wstrząśnięciem dla rządu, iż sprzeniewierzył się swemu ślubowaniu, być obrońcą wszystkich ludów państwa. Niechaj się rząd zdecydować, jeszcze raz wejść w rokowania z Węgrami, a większość uprasza, aby nas w tej sprawie nie opuściła. (Huczae oklaski z prawicy).

Mowa ministra Dunajewskiego brzmi: Nie naprzykrzałbym się Wys. Izbie wyuszczeniem mojego zdania o sprawie niniejszej, chociażbyśmy słyszeli byli nawet najdłuższą i najgłośniejszą mowę a bez wniosku pożytecznego. Ponieważ jednak taki wniosek jest, więc muszę w jaknajkrótszych słowach Wys. Izbie oświadczyć, że rząd na taką zmianę projektu swego zgodzić się nie może.

Rozumie się, że mając mówić o tej sprawie, nie mogę zapuszczać się za wiele szan. p. preopinanta na szerokie pole rozmaitych ludów, w których imieniu on — nie wiem, czy *sine*, czy *cum mandato* przemawia. Nie mogę w ślad za nim rozdzielić się o dualizm, o rozmowach byłych prezesów gabinetu austriackiego a węgierskiego; a nie zapuszczać się też za nim w dziedzinę, na którą wstąpił i wielkim zasobem wymowy — dziedzinę uczuć. Daleka mi zawsze była wszelka myśl i wszelki zamiar obrażać tu w Wys. Izbie czyjeśkolwiek uczucia i szanując z pewnością piękne uczucie miłości języka ojczystego. Gdyby szan. preopinant lepiej znał przeszłość moją, mógłby przyznać, iż dowody tego w czynach złożyłem. Mimo to mniemam, że są sytuacje i lokalności, w których wzburzone uczucie trzeba nieco pohamować i podporządkować wyrozumiałości dla wymagań i konieczności wspólnego pożytku wielu ludów.

A teraz do rzeczy. Nie byłbym zapewne sądził — a daję tu rzeczywiście tylko szczerzy wyraz podziwowi wymowy szan. p. preopinanta — że powiedział się mi właśnie o tej sprawie wygłosić mowę tak długą, tak zajmującą i — chociaż to działać się moim kosztem — tak pełną pomysłów i dowcipu. Sprawa ta ma w oczach rządu — powtarzam, co już powiedziałem na posiedzeniu komisji — znaczenie bardzo podrzędne. Rząd zastal ten przepis prawny w statutach z r. 1878, a że w r. 1877. jeden z posłów z prawej strony, który dziś jest członkiem ministerstwa (Prażak), przypadkiem mówił przeciw temu przepisowi, doprowadzi to tylko do faktu niewymagającego dowodów, że często się zdarza i często jeszcze zdarzać się będzie, moi wielce szan. panowie, iż według różnego stanowiska, jakie się zajmują, zmieniać się musi także swoje poglądy na pewne kwestje. Gdy szan. poseł Greger tutaj kiedyś zasiadzie (wesołość), to mówić będzie — jestem o tem najzupełniej przekonany, wcale inaczej niż dzisiaj mówił. (Wielka wesołość). Bywają bowiem okoliczności, silniejsze od woli jednego człowieka a nie sprawa to ujmę stałości charakteru. Rzecz pewną widzi się z jednego stanowiska tak, z drugiego inaczej.

(Dok. n.)

Z Koła polskiego.

Od sekretarjatu Koła poselskiego polskiego we Wiedniu otrzymujemy następujący komunikat:

Koło poselskie polskie odbyło w dniu 13. marca w południe posiedzenie, na którym przewodniczący, p. Grocholski, przedłożył najprzód nadstawę do Koła prośbę rady powiatowej króleskiej o poparcie petycji, wniesionej przez tę radę do Izby poselskiej, iżby nie dopuściła, aby w trakcie z Rumunią zastrzeżono otwarcie granicy państwa dla bydła i zboża rumuńskiego.

Następnie przystąpiono do rozpraw nad przedmiotami będącymi na porządku dziennym najbliższego posiedzenia Izby. Sprawozdawca komisji izbowej, ro strącającej sprawy dotyczące się nieykalkości poselskiej, poseł Zawadzki, przedłożył wniosek tej komisji, aby Izba przyzwoliła na wytoczenie procesu posłowi Patałowi, oskarżonemu o obrazę honoru, i ten wniosek komisji w przemowie uzasadniał.

Dłuższe rozwinęły się rozprawy, w których zabierał głos postawie: Smolka, Grocholski, Hausner, Starzyński, Chamiec, Rosenstok i Rucza, a wśród tych rozpraw p. Hausner postawił wniosek, aby postawie polscy głosowali w Izbie przeciw temu wnioskowi komisji. Przystąpiono do głosowania. Koło przyjęło wniosek posła Zawadzkiego, aby głosować w Izbie za wnioskiem komisji.

Dalej przewodniczący p. Grocholski poddał pod rozprawę Koła przedłożony Izbie pos. przez jej komisję wojskową projekt ustawy o zaopatrzeniu wód i sierot po oficerach i żołnierzach armii, marynarki wojennej, obrony krajowej i pospolitego ruszenia. Na wezwanie przewodniczącego, członek tej komisji poseł Chrzanowski wyłożył zasady projektowanej ustawy, która po długich rokowaniach między ministrami obrony krajowej i ministrem wojny z jednej strony, ministrami skarbu austriackim i węgierskim z drugiej strony, ułożoną została; dalej wskazał na prawki poczynione w rządowym projekcie ustawy przez komisję izbową wojskową, która aby nie odwiekać przyjsia do skutku ustawy, ograniczyła się do poprawek uznanych za konieczne, a te same poprawki przyjęła właśnie także komisja wojskowa Izby poselskiej węgierskiej. Wreszcie wniosł, aby postawie polscy głosowali w Izbie za projektem ustawy w brzmieniu przedłożonym przez komisję izbową, bo chociaż ustawa wymaga jeszcze w kilku miejscach poprawki, jednak uchwalenie ich odczołoby znów na lat parę przyjsie do skutku ustawy tak upragnionej przez ludność, a która to ustawa musi być zgodnie uchwaloną przez wszystkie cztery Izby obu parlamentów.

Drugi polski członek tej komisji poseł Kłucki uzupełnił kilku szczegółami przedstawienie poprzedniego mowy. Przewodniczący poseł Grocholski, popierając wniosek posła Chrzanowskiego, wniosł, aby obok tego wniosku, Koło uchwalilo głosować w Izbie przeciw poprawce, która prawdopodobnie wniesiona będzie, a która dąży do tego, iżby ustawa zaprojektowana obowiązywała wstecz, co należałoby wielki ciężar na skarb państwa. Oba wnioski uchwalono jednogłośnie.

Wreszcie przewodniczący poseł Grocholski zaprosił komisję wybraną przez Koło polskie dla przedsiębrania starań w ministerstwie obrony krajowej w celu, iżby ministerstwo to przypuściło spółki rekonduktorskie galicyjskich do wspólniebiać się w teraźniejszych nadzwyczajnych dostawach odzieży, obuwia i przyborów dla obrony krajowej i pospolitego ruszenia, aby zdała sprawę z przebiegu i wyniku innych starań.

Członek tej komisji poseł Chrzanowski opowiedział szczegółowo przebieg i rezultat starań komisji w ministerstwie obrony krajowej, wniezionych po części pomyślnym skutkiem, gdyż ministerstwo to postanowiło jedną dziesiątą część dostaw mundurów, obuwia i bielizny i innych wyrobów z sukna, skóry i płótna dla obrony krajowej i pospolitego ruszenia, (o którą to 1/10 część dostaw nadzwyczajnych nie zawierało jeszcze kontraktów z wielkimi kompaniami fabrykantów) poruczyć wyłącznie tym rekonduktorskim, którzy we własnych warsztatach to przedmioty wyrabiają. Odpowiednie obwieszczenia rządowe wydało też ministerstwo 28. lutego br. Przez tego ministerstwo obrony krajowej oddało na drogę powszechnej konkurencji dostawę dla obrony krajowej i pospolitego ruszenia różnych drobnych przedmiotów w znacznych bardzo ilościach i odpowiednio urzędowo obwieszczenie wydało 20. lutego br.

Następnie delegaci Chrzanowski i Czernawski opowiedzieli o krokach swoich, które podczas obrad delegacji wspólnych z polecenia Koła poselskiego polskiego poczynili do ministra wojny i jenerałego intendentu armii, w celu: po 1. aby do wspólniebiać się w teraźniejszych nadzwyczajnych dostawach dla armii przypuszczono także spółki rekonduktorskie; po 2. aby ministerstwo wojny założyło w kraju naszym wojskowe składki mundurów i utworzyło tam komisję mundurową odbiorczą.

Na wszelkie przedstawienia delegatów, minister wojny oświadczył, że o teraźniejszej dostawie dla armii zawarł już umowy z wielkimi kompaniami fabrykantów, z którymi przed paru laty zawarł kontrakty o zwykłe dostawy dla armii, i które to kompanie dają ministerstwu zupełną rekojmie wykonania dostaw w terminie ściśle według warunków. Jednak ministerstwo wojny, odpowiadając żądaniu delegatów i niechwał całej delegacji, bada, pod jakimi warunkami, po wyjściu kontraktów z wielkimi kompaniami o dostawy dla armii, mogłyby także spółki rzemieślników brać udział w późniejszych dostawach dla wojska. Minister dalej oświadczył, że teraz nie może założyć w Galicji składu mundurów i przyborów wojskowych i utworzyć tam komisji odbiorczej; zaś jenerały intendent znowu sądził, że to później stać się może. Przeto teraz spółki rekonduktorskie galicyjskich ubiegać się mogą o dostawy mundurów, obuwia, bielizny i różnych przyborów tylko dla obrony krajowej i pospolitego ruszenia.

Zdający sprawę delegat Chrzanowski wniosł w konkluzji, aby nie zrażać się tym na teraz niepomyślnym rezultatem kroków do ministerstwa wojny, starali się dalek tak członkowie delegacji jak i komisja Koła, iżby ministerstwo

wojny teraz przygotowało, po wyjściu istniejących kontraktów z trzema wielkimi kompaniami, zaprowadziło tę zmianę w systemie dostaw dla armii, aby rozpisywano licytacje w drodze składania ofert na dostawy nie dla całej armii ogromnej ilości mnndurów, obuwia i przyborów wojskowych, ale partiami dla każdego korpusu oddać i aby przy każdym korpusie była komisja odbiorcza mundurowa oraz skład mundurów i przyborów wojskowych. Taka zmiana w systemie dostaw, zwiększając konkurencję, — bo o dostawy częściowe dla każdego korpusu ubiegali się większa liczba spółek — byłaby korzystną nie tylko dla produkcji krajowej, ale i dla skarbu państwa.

Wniosek ten, poparty przez posłów Mochnackiego i Kopyńskiego, Koło przyjęło i poleciło komisji dalsze w tym kierunku starania.

Sprawozdawca poseł Chrzanowski mówił także o krokach swoich do ministerstwa wojny w celu poparcia petycji Izby handlowej krakowskiej i Rady powiatowej wielickiej o zniesieniu uciążliwych „ręwerów demoliacyjnych“, które dawać muszą budujący lub przebudowujący wszelkie budynki w bardzo szerokim pasie między fortyfikacjami i przed nim, rewersa w których się obowiązują, że budynki te zburzą własnym kosztem a bez wynagrodzenia; należał przynajmniej domagać się rozszerzenia okręgu, w którym wolno budować lub naprawiać domy bez dawania takich rewersów i ograniczyć dawanie rewersów tylko do budowl nowych przed pasem zewnętrznych fortyfikacji.

Szczegółowo tego sprawozdania z czynności komisji Koła i delegatów polskich, pomijamy tu dzisiaj, gdyż na wniosek posła Grocholskiego, Koło uchwalilo, aby było ogłoszone o tem szczegółowe sprawozdanie.

Kronika miejscowa i zamejsewa.

Lwów dnia 17. Marca.

* Śnieżnica trwa jeszcze ciągle. Przez całą noc padał śnieg a nad ranem trudno było przejść przez ulice, grube warstwy śniegu leżały na chodnikach a sanki i powozy z trudnością kursować mogły. Potworzyły się masy śniegu, które ciągle zgarniały. Tramwaj zaczął kursować dopiero o godz. 10. Telefon funkcjonuje dotychczas we Lwowie. Panował też silny wicher, skutkiem czego potworzyły się na całej przestrzeni galicyjskich kolei żelaznych zasypy śnieżne i spowodowały spóźnienie się pociągów. I tak na kolei państwowej, pomiędzy Lwowem a Stryjem, spóźniły się pociągi a w południe odszedł do Stryja pług do zgarniania śniegu.

Pociąg pospieszny z Krakowa, z powodu zasp śnieżnych, spóźnił się bardzo znacznie i przybył dziś do Lwowa dopiero o godzinie wpół do jedenastej przed południem. Nastąpiło to skutkiem tego, że pociąg towarowy nr. 41 ugrzązł w śniegu pomiędzy Jarosławiem i Pełkinie, gdzie spadł śnieg na wysokość półtora metra. Pociąg pospieszny musiał na stacji w Pełkinie tak długo stać, aż przyszła maszyna z Przemyśla i wyciągnęła ztamtąd pociąg towarowy.

Największe zawiępy panują także koło Gródka, gdzie śnieg spadł na wysokość półtora metra. Pociąg mieszany z Krakowa, który nadejść miał o godzinie wpół do dwunastej, przybył dopiero o godzinie 1-szej w południe.

Skutkiem zawiępy śnieżnych, pociągi mieszane na kolei Karola Ludwika kursować będą tylko jako osobowe. Do Wiednia i Podwołoczysk odeszły pociągi pospieszne i zwykle też przeszkód. Do Podwołoczysk pojedzie dziś osobny pociąg pospieszny. Jeśli zawiępy trwać będą jeszcze dziś po południu, w takim razie obawiać się należy zastanowienia ruchu na całej linii.

Kolej Południowa zastanowiła ruch pomiędzy Lublana a Trystem.

W komunikacji telegraficznej nie nastąpiła dotychczas przerwa.

Z Warszawy donoszą 15. b. m.: W ogrodach podmiejskich szkody są kolosalne. Na przedmieściach Praga i dalszych w gminie Brudno z kilkudziesięciu domów wicher porwał dachy i poprzewracał mnóstwo parkanów. W pobliżu stacji Praga-Nadwiślańska zdarzył się szczególny wypadek. Na placu przy przestroni, niby na miniaturowej Saharze, utworzyła się lejkowata trąba piasku, która zasypała robotnika kolejowego, Karola Ludwskiego. Człowiek ten omal nie został uduszony i trudnością zdołał go do zmyłków przyprowadzić. Za rogatkami mokotowskimi, przy skrocie z szosy, przewrócił się wóz, partę jedynie na spadku siłą strasznego wiatru. Przyczyną było fatalne dla właściciela Jana Metznera, który uległ złamaniu nogi. Żona Metznera wzięła rękę, a dwoje dzieci boleśnie się potłukło. We wsiach Zawady i Obory kilka stert zboża zostało rozrzuconych. Z dalszych stron w kierunku kolei petersburskiej donoszą, iż w Jemielicach za Łapami zdarzył się straszny wypadek. Zawalił się tam dom czeładzi, w którym w owej chwili znajdowało się około 20. osób, parobków z żonami i dziećmi. Podobno kilku ludzi śmierć poniosło, a wielu jest rannych.

dze licytacyjnej i za poparciem Polaków stację Slatine, z gotówką zaś, miał załatwić tyle, aby złożyć kancję, zapłacić czynsz dzierżawcy i zaopatrzyć się w pierwsze zasoby spiżarniane i piwniczne. Było to coś na rok przed wybuchem, ba nawet Rendlowi powodziło się nieszczęśliwie, bo nawet czasami bardzo źle, bo pociągi kursujące na linii Bukareszt-Vercoiorowa nie zatrzymywały się w Slatynie ani na obiad, ani na wieczerze. Biodraczyko ledwie dyszał.

W sześć tygodni po wkroczeniu Moskali do Rumunii, gdy zapytano Rendla jak się mu wiedzie, odpowiadał: Panie, już chyba lepiej być nie może. Rady sobie dać nie umiem i podołał wszystkiemu nie mogę, pomimo, że od wczesnego ranka do późnej nocy pracuję sam z całą rodziną i liczną trzymam służbę. Nieraz pod wieczór jest w szafadzie od kantorka tyle pieniędzy, że ja ledwie zamknąć mogę.

Z obzoru dochodził do stacji nieustający prawie odgłos muzyki, śpiewów i okrzyków hurra! W ciągu popołudnia nadeszło kilka pociągów wojskowych, lecz nie było ich komu przyjąć, bo komendant stacji i podkomendanci byli w obozie, a cały obóz świątkował, bawił się, hulał, szalał.

Na trzy kwadransy przed 6. udał się asystent stacji do księcia z uprzejmą prośbą, aby raczył przybyć na dworzec na czas oznaczony do odjazdu pociągu. We dwadzieścia minut później udał się szef stacji, Stanisław Martkiewicz z tą samą misją do obozu, lecz obóz tak był rozbrajony, że nie rozumiano prawie czego ci panowie właśnie sobie życzą, i za ledwie inspektorowi samemu udało się skłonić księcia do zakończenia biesiady, Odprowadzali go na dworzec oficerowie,

W Karyntji, Gorycji, górnych i środkowych Włoszech, panuje wielka zamięć śnieżna.

Z Poli i Trjestu donoszą o straszliwych orkanach morskich. W Abazji spadł śnieg na 7 centymetrów. W Paryżu był wczoraj 7 stopni zima.

Z Londynu donoszą 15. b. m.: Panuje tu okropna mgła, śnieżnica i zimny wiatr wachodni. Już od dawnego czasu nie przypominają sobie tak przykrej zimy.

* Szczęśliwe K. Donoszą nam, że ks. metropolita przedłożył c. k. namiestnictwu jako kandydatów na pięć opróżnionych posad kanoników przy gr. kat. lwowskiej kapitule: księży: dr. Komarnickiego, dr. Gabr. Krzyżanowskiego, ks. Kalifca, kanclerza Karacewskiego i Kobańskiego z Markowej.

* Wycieczka Sokołów do Pragi. W czerwcu b. r. święci Sokoł pragski 25-letnią rocznicę swego istnienia. Celem uroczystości tak ważnego w dziejach sokolstwa czeskiego jubileuszu odbędzie się w Pradze czeskiej zjazd Sokołów wszechsłowiańskich, na który i lwowskie Towarzystwo zostało zaproszone. Tymczasowy program wycieczki, w której udział mogą wziąć tylko Sokoły lwowscy i z prowincji, jest następujący: Wyjazd ze Lwowa nastąpi d. 23 czerwca b. r., a przyjazd do Pragi 24 czerwca b. r. Dnia 25 powitanie gości i zwiedzanie Pragi, wieczorem w teatrze narodowym przedstawienie galowe. Dnia 26 czerwca przed południem zwiedzanie Pragi, po południu uroczysty pochód, poczem nastąpi publiczne odczytanie wszystkich Sokołów. Wieczorem towarzyskie zebranie. Dnia 27 czerwca przed południem walne zgromadzenie wszystkich Sokołów, po południu zawody wzorowych zastępów i zawody jednostek, wieczorem towarzyskie zebranie. Do uczestnictwa w wycieczce pożądanym jest stary sokol, który można nabyć pod przystępnymi warunkami za pośrednictwem p. Wł. Janikowskiego (w gmachu Towarzystwa we Lwowie, ulica Zimorowicza, 1. 8). Ponieważ do końca marca liczba uczestników musi być podana do wiadomości komitetu pragskiego, urządzającego obchód, przeto uprasza komitet lwowski o nadesłanie wypełnionego oświadczenia najdalej do 25 bm.

* Mianowania. Rada sądu wyższego we Lwowie, Jan Spławski, przydzielony przed kilku miesiącami do najwyższego trybunału sprawiedliwości, mianowany został radcą dworu przy tymże trybunale.

Minister rolnictwa zamianował adjunkta Zdzisława Jana Podgórskiego, komisarzem górniczym w statucie władz górniczych.

* Z Uniwersytetu. P. Tadeusz Kijas, rodem z Mieles w Galicji, otrzymał wczoraj na krakowskim uniwersytecie stopień doktora wszech nauk lekarskich.

* Brodzka Izba handlowa i przemysłowa wybrała na członka do rady kolejowej p. Jakóba Galla, właściciela młyna parowego.

* Weterani tutejsi z r. 1848 otrzymali wczoraj na ręce p. Juliana Smalawskiego telegram: Rudapest 15. marca. Honwedzi węgierscy z r. 1848 pozdrawiają polskich honwedów z tego roku w 39 rocznicę walki o wolność wspólną. Niech żyje braterstwo narodów! Vassary Kovats.

* Zmarli. Alojzy Mirski, obywatel ziemski, zmarł 15. b. m., przeżywszy 59 lat.

Ksiądz Mauryce Montleart, zmarł 16. b. m. w Dornbach pod Wiedniem.

Przed kilku dniami zmarł w Paryżu dr. Antoni Kościakiewicz, znany zaszczytnie na polu piśmiennictwa. Urodzony d. 23. maja 1809 w Białej, chodził do szkół tamże, potem w Lublinie. Studja lekarskie odbywał w Warszawie. Służył w 16. pułku liniowym, gdzie pozyskał krzyż *Virtuti militarii*. W Montpeller otrzymał stopień dla med r. 1836. W roku 1840 osiadł w Prowancji, gdzie dotąd praktykował. W r. 1870 jako sztab-lekarz w fr. położył zasługi na polu walki. Pracami swemi wyjednał sobie uznanie powszechne. Ważniejsze z nich są: *Mémoire pratique sur affections typhoides* (1842), *Mémoire sur la pleuro-pneumonie* (1862), etc. Pisał także po za medycyną: *Souvenirs*, Lugdun (1858), są to wspomnienia z czasów szkolnych. *Notes sur Cracovie* (1873) obejmują dzieje fakultetu medycznego w temże mieście. Był zdolnym rzecznikiem i mowy swoje drukował. Majątek cały zapisał zakładom naukowym krakowskim.

W Paryżu zmarł Eugeniusz Kankowski-Debiński, żołnierz polski z 1831 r., czynny w 1863 roku, jako pomocnik głównego dyrektora komisji wojny. Pozostawił cenne dokumenty, które mają się stać własnością muzeum w Rapperswyliu.

W Washingtonie zmarł Józef Smoliński, porucznik z 1831 i 1863 r.

W Paryżu zmarli: Adam Józef Piliński, porucznik z 1831 r. i Antoni Dzikowski, podoficer z r. 1863, z oddziału Jeziorańskiego. Piliński miał za granicą sławę znakomitego rytmika, — Dzikowski wyuczył się na wychodźstwie szewstwa i z tego się utrzymywał.

* Reecytator p. Strakosch, który miał w Krakowie wielkie powodzenie, przybył już do Lwowa i da się u nas słyszeć w niedziele w kasynie miejskiej, o godzinie pół do 8-mej wieczorem.

* Hr. Wojciech Dzieduszycki mieć będzie dziś we czwartek odczyt we Wiedniu w stowarzyszeniu antropologicznym. Mówić będzie o „pieczarach w Buhbuckach pod Bolesławem w Galicji, i o podaniach Słowian północnych“.

* Wydalania z Prus. Do *Pol. Corr.* donoszą ze Lwowa, że wydalanie rosyjskich poddanych polskiej narodowości z Prus trwa dalej. W ciągu miesiąca lutego, przybyło do Galicji dalsze trzy rodziny liczące 12 osób i zostały wzięte w opiekę przez krakowski komitet pomocy. Z poddanych austriackich narodowości polskiej od dwóch miesięcy nikt wydane aym nie został. Z przybyłych pod koniec lutego br. do Galicji osób pierwszej kategorii (628 rodzin o 1868 osobach), nie mogło być dotąd umieszczonych 116 osób.

* Kurs ferjalny. Na wniosek komisji krajowej dla spraw przemysłu domowego i rękodzielniczego, uchwalil Wydział krajowy udzielił z funduszu krajowego zasiłek w kwocie 600 zł. na urządzenie drugiego kursu ferjalnego, który podobnie jak w roku zeszłym ma być urządzony w tutejszej szkole fashowej dla przemysłu artystycznego, dla kandydatów na nauczycieli rękodzielnichych szkół uzupełniających.

* Dar. Cesarz udzielił z prywatnej wasy skątuł gminie Drohomyśl, w pow. jaworowski, na budowę szkoły, zapomogę w kwocie 100 zł.

* W Janowie koło Lwowa została otwartą stacją telegrafu połączoną z urzędem pocztowym, z ograniczoną służbą dzienną.

* U nas inaczej! *Kur. Warsz.* donosi: „W tych dniach wyszło rozporządzenie, ażeby wszystkie instytucje rządowe, nie wyłączały kolei żelaznych rządowych, instytucji pocztowo-telegraficznych i t. p. używały do oświetlenia wyłącznie nafty rosyjskiej, nie zaś amerykańskiej“.

* Wiadomości policyjne z dnia 17. marca b. r.: Skradziono: srebrną łyżkę i trzy srebrne łyżeczki z fabrycznym znakiem 1/4 B i z orzełkiem wartości 8 zł., tylną łopatkę wołowego mięsa i zabójcowane wołowe mięso wraz z szafadkiem wartości 40 zł., dwa garnki żelazne z smalcem wlepowym i inne tłuszcze wartości 40 zł., 11 kapłonów, indyjkę, kaczkę i 8 kur.

Zgubiono: złotą sylwetkową broszkę z dwoma białymi kamyczkami wartości 60 zł., portmonetkę z kwotą 70 zł. i z certyfikatem do jazdy kolejną z Krakowa do Lwowa na imię Szymona Leśniaka.

* Stan powietrza. Obserwatorium szkoły politechnicznej donosi:

Przy wietrze przeważnie północno-wschodnim i niebie zamgłone, padał wczoraj od południa począwszy śnieg bez przerwy do dziś rana, opad jego mierzony o 8. rano wynosi 15.1 mm. Średnia temperatura doby była — 6.5° C., najwyższa — 5.0° C., najniższa dziś nad ranem — 7.3° C.

Stan barometru zredukowany na poziom morza był dziś o 9. rano 757.2 mm

Zniżka barometryczna znajdowała się wczoraj w Marsylii i wynosiła 740 — 745 mm., zwykła w Kurlandji i wynosiła 775 — 770 mm.

Prognoza na dobę następną od 12. godziny w południe dnia 17. marca. Wiatr przeważnie północno-wschodni, średnia temperatura doby około — 3° C., niebo przeważnie zamgłone, powietrze wilgotne, zamieć, śnieg.

Odpowiednio perjerodowi prognozy ostenastodniowej śnieg przestanie padać jutro, poczem będziemy mieli dzień przeważnie mglisty, około 24. b. m. nastąpi znowu opady lecz niebardzo znaczne. Zaobchdi obawa wylewów.

* Jutro dnia 18. marca: św. Edwardsa męcz.— S. S. 42 Muc.

— Zmiana wyznania en masse. Siedmiogrodzkie dzienniki donoszą, że w deoyezji Szamos-Ujvary w ostatnich czasach bardzo wiele osób przeszło z wyznania grecko-orientalnego na grecko-katolickie. I tak w gminie Rogor przyjeżdżo 40 osób wyznania grecko-katolickie a w Ungarfały uczyniło to 56 rodzin.

W Szek cała gmina z księdzem i wójtem na czele, przeszła na żono kościoła katolickiego.

— Do gabinetu archeologicznego w Krakowie p. Matjas Berson z Warszawy ofiarował popielnicę, znalezionej na Klimtowie, pod Sandomierzem. Na zabytku tym wyobrażono pieciu jeźdźców, sposobem pierwotnym nakreślonych, stąd prof. Lepkowski zabytek ten do najdawniejszych salozia. Berlińskie *Verhandlungen für Anthropologie und Urgeschichte* zamieszczają obszerny opis tego zabytku oraz uwagi, poczynione o nim przez Lepkowskiego.

— Eksplozja. Wczoraj 16 bm. przed południem w rządowych kamieniołomach w Lobositz, w Czechach, wyleciała w powietrze fabryka dynamitu z całym passem. Wszybec zajęci w fabryce robotnicy zostali w kawałki poszarpani. Skutkiem eksplozji powstałe wstrząśnienie powietrza wywołało obawy podobne do trzęsienia ziemi. Wiele domów w okolicznych wsiach zostało uszkodzonych.

— Dr. Juncer, badacz Afryki, przybył do Niemiec i oczekiwany jest w Berlinie.

— Główna wygrana serbskiej loterii poczyłki promiowej w kwocie 100.000 franków w zlocie padła na los, będący w posiadaniu serbskiego następcy tronu, ks. Aleksandra.

— Sprawa Kiersza. Wszelkie usiłowania skierowane przez władze sądowe i policyjne celem ujęcia Władysława Kiersza, okazały się dotychczas daremnymi. Oznast potrafił zatrzeć za sobą wszystkie ślady, a rozmaite sprawki szalbierskie z kilkoletniej przeszłości Kiersza wychodzą na jaw. Potrafił on

samego, który w kilka miesięcy później, w rekoniesansie „na ochotnika“ pod Szypką zginał, trafiony śmiertelnie w czoło od kuli tureckiej). Przybył on do Slatiny umyślnie, aby odwiedzić stojący w obozie pułk, którego był właścicielem. Pociąg wiechał do stacji o oznaczonym godzinie i minucie. Inspektor, konwjujący ten pociąg, wręczył księciu Leuchtenbergowi i tegoż adjutantowi rozkład jazdy z powrotem ze Slatiny do Bukaresztu (Cotroeni), upraszając o jak najciślej zastośowanie się do niego, inaczej bowiem kurs pociągów wojskowych, przywożących bezustannie do obozu materiał wojenny, linia Barbozi-Chitila-Piteszt-Slatina, musiałaby uleść zmianie, połączonej oczywiście ze stratą czasu i ze szkodą dla interesów armii.

Ojdzd był oznaczony na godzinę 6 wieczorem, a że pociąg dworski przybył około południa, miał więc ksiądz Leuchtenberg dosyć czasu na odbycie inspekcji.

Na dworcu powitał go cały korpus oficerów z liczną jeneracją na czele, poczem ruszyli wszyscy do obozu, odległego najwyżej 1 kilometra od stacji.

Jak wypadł „smotr“ i jak długo on właściciel trwał, niewiadomo; w każdym razie czynność urzędowa musiała się w krótkim czasie zakończyć. bo niebawem przysiano z obozu do restauracji stacyjnej po wielką ilość jedła i napitków, czem wyczerpano prawie cały jej zapas, zasilany oprócz miejscowego zakupna, transportami z Bukaresztu, nadchodzącymi z każdym pociągiem. Restauratorem był żyd z Polski, niejaki Rendel, poczyniły z kociami człowieczyko. Przed kilku laty trzymał w dzierżawie hotel „de Londres“ w Rnszczuku, a za przybyciem do Rumunii otrzymał wdro-

do licytacyjnej i za poparciem Polaków stację Slatine, z gotówką zaś, miał załatwić tyle, aby złożyć kancję, zapłacić czynsz dzierżawcy i zaopatrzyć się w pierwsze zasoby spiżarniane i piwniczne. Było to coś na rok przed wybuchem, ba nawet Rendlowi powodziło się nieszczęśliwie, bo nawet czasami bardzo źle, bo pociągi kursujące na linii Bukareszt-Vercoiorowa nie zatrzymywały się w Slatynie ani na obiad, ani na wieczerze. Biodraczyko ledwie dyszał.

W sześć tygodni po wkroczeniu Moskali do Rumunii, gdy zapytano Rendla jak się mu wiedzie, odpowiadał: Panie, już chyba lepiej być nie może. Rady sobie dać nie umiem i podołał wszystkiemu nie mogę, pomimo, że od wczesnego ranka do późnej nocy pracuję sam z całą rodziną i liczną trzymam służbę. Nieraz pod wieczór jest w szafadzie od kantorka tyle pieniędzy, że ja ledwie zamknąć mogę.

Z obzoru dochodził do stacji nieustający prawie odgłos muzyki, śpiewów i okrzyków hurra! W ciągu popołudnia nadeszło kilka pociągów wojskowych, lecz nie było ich komu przyjąć, bo komendant stacji i podkomendanci byli w obozie, a cały obóz świątkował, bawił się, hulał, szalał.

Na trzy kwadransy przed 6. udał się asystent stacji do księcia z uprzejmą prośbą, aby raczył przybyć na dworzec na czas oznaczony do odjazdu pociągu. We dwadzieścia minut później udał się szef stacji, Stanisław Martkiewicz z tą samą misją do obozu, lecz obóz tak był rozbrajony, że nie rozumiano prawie czego ci panowie właśnie sobie życzą, i za ledwie inspektorowi samemu udało się skłonić księcia do zakończenia biesiady, Odprowadzali go na dworzec oficerowie,

i prości żołnierze z butelkami wina i wódki w ręku, z muzyką, wśród nieustannych okrzyków. Zjawia się także na dworcu kapela cygańska, i zaintonowała hymn: „Boże cara chrań!“ — Nowe okrzyki i wiwatowe trącenia się faszkami. Książę już już na platformie waggon. Ktoś z trącających się z nim zbił faszkę i skaleczył go lekko w rękę. Na to cofnął się książę do waggoun, z czego korzystając szef stacji dał sygnał do odjazdu i pociąg ruszył z 20 minut

opłatać sieć intryg najbliższych swoich przyjaciół, którzy mu powierzyli całe swe mienie. Między innymi D. kolega szkolny oszust, zamieszkały w Kaliszu, na trzy dni przed ucieczką, przysłał Kiersowi 4000 rs. w gotówce, prosząc aby według uznania umieścić te pieniądze w jakich papierach procentowych. Szalbierz umieścił je w swojej kieszce, pozostawiając kolegiemu funduszu, stanowiącego owoce długotrwałej oszczędności. Jest przypuszczenie, oparte na pewnych danych, iż zbieg mógł zabrać z sobą około 40.000 rs. Nie ma więc samobójczych zamiarów ten, kto ucieka z taką sumą.

Sąd handlowy w Warszawie ogłosił już upadłość Kiersa. Nadżycia, popelnione przez K. w warszawskim kantorze banku państwa (dawny Bank polski), za pomocą fałszowania czeków, wykryte już zostały, przy ciągłej prowadzonej rewizji sięgającej po rok 1883, na sumę przeszło rs. 160.000.

Na zaspokojenie wierzytelności pozostałe światne umiłowanie w mieszkaniu K., warte podobno kilkanaście tysięcy, niewielki zapas towarów w sklepie kolonialnym na Leżnie, rękomości w kantorze komisiowo-ekspedycyjnym, skład węgla, fabryka pocisków na prowinie, dwa zakłady fotograficzne i wydawnictwo *Głosu*.

Główny wydział prasy w Warszawie udzielił p. Potockiemu (Marjanowi Bohuszowi) pozwolenie na dalsze prowadzenie tygodnika *Głos* i czasowe podpisywanie go w charakterze zastępcy wydawcy i redaktora. Zarząd prasy w wypadku tym uwzględnił przedewszystkiem interes prenumeratorów, nie chcąc ich narażać na stratę, spowodowaną zamknięciem pisma, którego wydawcą i założycielem był zbiegły Kiers.

W sprawie sprzeniewierzenia Kiersa ważną rolę odegrała kobieta, chociaż za kulami dramatu sądowego. Złym duchem Kiersa była ta kobieta, obdarzona niepospolitą dozą sprytu i demonicznym charakterem. Nie to szalbierz, który tyle osób położył w nieścieżkę, nie usprawiedliwiła, lecz stanowiła charakterystyczny przyczynek do całej sprawy. Kiers przed 10 laty uległ wpływowi demonicznej kobiety i raz zapłacił nie mógł się z tych siel wycobyć. Kobieta, posiadająca nader szupłe fundusze, poczęła żyć jak osoba dostatejnie fortunna. Na wszystko Kiers dostarczał pieniędzy, nawet wówczas, gdy się ożenił. Prowadził on stale dwa domy, a ten drugi dom, owe *fauz ménage* więcej go kosztowało, aniżeli prawe ognisko rodzinne. Dziś żona jest nieścisłymi ofiarą z trwogą patrzącą w przyszłość, a ta druga kobieta drwi sobie z całego świata, posiadając oszczędności, zebrane przez Kiersa z krzywdą bliźnich.

Banku przyjaciół Polaków. W części literackiej berlińskiego *Tageblattu* ogłasza zamieszkały w Rzymie profesor Wichmann szereg artykułów pod tytułem: „Leopold Ranke pomiędzy przyjaciółmi”. W jednym z artykułów czytamy, co następuje:

W rozmowie z pewną (nie nazwaną bliżej) osobą ultraмонтanśką, zgodził się (Ranke) na jego pogląd. Gdy bowiem (ów ultraмонтan) kruszył kopię za Polskę, obejrzał się Ranke poprzednio na wszystkie strony z żartobliwą bojaźliwością, jakkolwiek zapewne w swoim pokoju nie przypuszczał obojętności jakiegoś tajemnego podziwacza. Obejrzał się zaś, szepnął przyjacielowi Polaków po cichu do ucha: „Na miłość boską, nie zdradaj mnie, ale ja jestem za Polską!” — Przy tem dziwnem zwrocie trzymał jednakże ręce przed ustami w ten sposób, że dla obecnych przyjaciół słowa te jego tajemniczo pozostały nie mówcy. Następnie, kładąc palec na czoło, jak gdyby się nad czymś namyślał, dodał żartobliwie: „Ależ jestem przeciwnik historjografem pruskiego państwa!”

Madryt 14. marca. Pałac ambasady niemieckiej w Madrycie został otoczony strażą. Odkryto bowiem podziemne przejście wiodące do niego, zapewne w celach kradzieży wykopane.

Z Warszawy wyjechał w tych dniach pp. Jan Kosiński, Czesław Marczewski i Wiktor Smit, na posady w biurze domu handlowego „Leopold Szytowski i spółka” w Kairze. Dom ten został założony przed paru miesiącami, a przyrządowi oddali wszystkie posady Polaków.

Z wybrzeży Wandei donoszą o groźnych wylewach z powodu przypływu morza, wywołanego bliskim *aequinoctium* wiosennem.

W Kijowie założoną być ma szkoła rolnicza ze specjalnymi wykładami ogrodnictwa i pszczelnictwa. Na ten cel Towarzystwo rolnicze przeznaczyło kapitał wynoszący 3000 rs. i celem ułożenia programu powołało specjalną komisję.

Głodomór. Norwgecz Cetti rozpoczął w Berlinie 12. b. m. post trzyczciestodniowy. Wierchow i czterdziestu innych lekarzy objęło nadzór lekarski nad głodomorem.

Prezjdium policji zabroniło publicznej reprezentacji głodomora. Eksperyment dozwolonym został tylko dla celów naukowych, nie zaś dla zabawy publicznej.

Teatr, literatura i muzyka.

Teatr. Wczoraj popisywał się balet po raz trzeci ale nie ostatni.

Dziś zamiast zapowiedzianej „Nocy weneckiej” wystawionym zostanie „Palestrant”.

Jutro na benefis p. Wolskiego „Osaczony”, komedia Lubowskiego. Główne role w rękach: Aspergerowej, Nowakowskiej, Kwiecieńskiej i pp. Zelaszkiego, Frenka, Zboiskiego, Roszkowskiego, Hierowskiego i benefisanta.

W benefis p. Jareckiego „Hrabina”, opera Moniuszki.

Dnia 28. b. m. na dochód „Rodziny” odegrane zostaną po raz pierwszy: „Szumi Marica” przez Aurelię Urbanińskiego, „Jubileusz” przez Adolfa Abrahamowicza i „Nowa Francillon” przez anonima. Bilety na to przedstawienie są już do nabycia w księgarni pp. Gubrynowicza i Schmidta.

Wiedn d. 16. marca. Pani M. Sembrich-Koolowska przybyła z Hamburga do Wiednia, a 24. b. m. odebrała się jej pierwszy występ w „Lucia di Lamermoor”.

Koncert pod kierownictwem p. Marka odbędzie się w sobotę d. 19. b. m. w sali Domu narodowego, na dochód Towarzystwa ku wspieraniu robotników „Jad Charuzim”. Bilety są do nabycia w księgarni pp. Gubrynowicza i Schmidta.

Dział ekonomiczny.

Namiesztnictwo odniosło się do ministerstwa rolnictwa z wnioskiem przyznania spółce wodnej dla regulacji rzeki Starog Brnia z państwowego funduszu meljoracyjnego zasiłku w kwocie 8.500 złr.

Krajowe Towarzystwo dla opieki i rozwoju górnictwa i przemysłu naftowego w Galicji. Ogólne zgromadzenie odbędzie się dnia 21. marca b. r. o godzinie 10 przed południem w biurze Towarzystwa w Gorlicach. Porządek dzienny: Odczytanie protokołu z nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Sprawozdanie z czynności Wydziału. Sprawozdanie komisji kontrolującej i zamknięcie rachunku za r. 1885 i 1886. Bilans i budżet na rok 1887. Wybór prezesa, dwóch wiceprezesów i członków wydziału. Sprawozdanie z rozwoju górnictwa w Galicji. Wnioski członków.

Losy serbskie. Po 500 franków wygrają s. 1889 nr. 29, s. 4803 nr. 7 i nr. 33, s. 5000 nr. 9 i 15.

Ostatnie notowania produktów.

z d. 17. marca 1887.

Lwów: pszenica 8 — do 8.70, żyto 5.40 do 6.20, jęczmień 4.80 do 5.50, owies 5 — do 5.40, groch 6 — do 9.50, wyka 4.80 do 5.50, rzepak 9 — do 9.10, linianka — do —, koniaryna czerw. 30 — do 48 —, koniaryna biała 35 — do 55 —, koniaryna szwedzka 40 — do 60 —.

Tarnopol: pszenica 7.85 do 8.50, żyto 5.35 do 6.10, jęczmień 4.75 do 5.50, owies 5 — do 5.60, groch 5.50 do 8.50, wyka 4.70 do 5.35, rzepak 8.50 do 9 —, linianka — do —, koniaryna czerw. 32 — do 46 —, koniaryna biała 45 — do 65 —, koniaryna szwedzka 45 — do 70 —.

Podwołoczyska: pszenica 7.75 do 8.50, żyto 5.25 do 6 —, jęczmień 4.70 do 5.40, owies 5 — do 5.55, groch 6 — do 8.25, wyka 4.60 do 5.25, rzepak 9 — do 9.15, linianka — do —, koniaryna czerwona 30 — do 45 —, koniaryna biała 40 — do 60 —, koniaryna szwedzka 35 — do 65 —.

Jarosław: pszenica 8.40 do 9.25, żyto 5.90 do 6.40, jęczmień 5 — do 7 —, owies 5.60 do 6.10, groch 6 — do 10.50, wyka 5 — do 6.75, rzepak 9.15 do 9.30, linianka — do —, koniaryna czerwona 35 — do 48 —, koniaryna biała 45 — do 65 —, koniaryna szwedzka — do 65 —.

Czerniowce: pszenica 7.70 do 8.05, żyto 5.40 do 5.60, jęczmień 4.80 do 7 —, owies 4.25 do 4.50, groch 5.50 do 8.50, wyka — do —, rzepak 9.50 do 9.70, linianka — do —, koniaryna czerw. 32 — do 46 —, koniaryna biała 45 — do 55 —, koniaryna szwedzka — do 65 —.

Wszystko na 100 kilo netto bez worka.
Chmiel za 56 kilo loco Lwów 5 — do 35 — nominalnie.
Okowita za 1.000 litr. pro. loco Lwów 24.50 do 25.50.

Okowita na termin — do —.
W handlu żytem nieco więcej ożywienia.
Uspokojenie wogóle więcej ożywienia.

Telegramy targowe z d. 16. marca:
Wiedeń: Pszenica za 100 kilo od zł. — do zł. —, żyto od zł. — do zł. —. Okowita od zł. 25.50 do zł. 25.62.
Budapeszt: Pszenica za 100 kilo na wiosnę od zł. 9.08 do zł. 9.10; rzepak od zł. — do zł. —.

Berlin: Pszenica żółta na kwiecień-maj 162.25 m.; żyto — m.; spirytus 38.25 m.; olej rzepakowy — m.

Paryż: Mąka za 159 kilo 52.25 fr.; olej rzepakowy — fr.; spirytus — fr.

Nafta. Wiedeń od zł. — do zł. —; Brama loco 5.85, Hamburg loco 5.90, na marzec 5.90, na sierpień-grudzień 6.40, Antwerpia na marzec 15.1/4. Nowy-York 6 1/2, Filadelfia 6 1/4.

Ostatnie wiadomości.

O przygotowanym zamachu na cara donosi *Osas* w telegramie z Wiednia:

„Odkrytego zamachu nie należy łączyć z konspiracją konstytucjonalistów, która utrzymuje, że bez krwawych środków do zmiany ustroju Rosji chce doprowadzić. Odkrycie konspiracji nastąpiło już poprzednio. Był zamiar zmuszenia cara do abdykacji, lub nadania konstytucji. Do kroku tego usposobił pośrednio Karkow, który ciągle sjałdłwa krytyką ludzi i rzeczy społeczeństwo rozdrażnia, a nawet ministrów do desperacji doprowadza. Zamach nihilistyczny jest faktem osobnym, bez związku z konspiracją konstytucjonalistów.”

Kurjer Krakowski zamieszcza następujący, jakoby z dobrego źródła wiedeńskiego pochodzący opis zamierzonego zamachu na cara.

Przed wyjazdem cara na nabożeństwo założone do Petro-pawłowskiej katedry, stało na Newskim prospektie w dwóch grupach ośmiu młodych ludzi, oddalonych od rezydencji carskiej Anickowskiego pałacu o dwa kroki. Oczekiwali oni wyjazdu cara z rodziną do katedry, pozostając w żywej rozmowie ze sobą dla zamaskowania właściwego zamiaru. Powóz carski, w którym siedział car z carową właśnie wyjeżdżał już z bramy pałacu, kiedy nagle jeden z żandarmów, stojących na straży, biegnąc co tchu ku bramie, dawał znak obywatelom reklam i krzykiem, żeby powóz się powstrzymał. Stangret osadził konie na miejscu. Równocześnie rzucił się cały oddział żandarmów na owych ośmiu młodych ludzi, którzy uciekając co tchu, zaczęli, zwracając się w tył ku gonącym żandarmom, dawać strzały rewolwerowe. Za uciekającymi puścili się w pogoń kozacy, którzy też schwytali z nich sześciu. Dwóch uciekło. Od straża rewolwerowego skaleczony jeden kozak, pod którym też zabito konia. Przy uwieczonych znalezione osiemnaście bomb, napełnionych nitrogliceryną i skonstruowanych wedle nowego własnego wynalazku. Uwieczeni nie tają, że mieli zamiar spełnić zamach na całą rodzinę carską. Nazwisk swych podać nie chcą. Jeden z nich jest Niemcem.

Zamach został tylko przypadkiem odkryty. Jakaś stara kobieta, przechodząca obok tych młodych ludzi usłyszała słowa: „Batuszka daje długo czekać na siebie” — może przeczuła, jakie sprawim mu przyjeście. Kobieta pobiegła z tem do żandarma, który też wszczął natychmiast alarm, nie wiedząc nawet kto ma zamiar spiecenia zamachu i gdzie się znajduje. Młodzi ludzie słyszając alarm zaczęli uciekać i tem się zdradziła. Powiadają, że carowa zemściła się strachem, mimo to była w godzinę później wraz z carem na nabożeństwie żałobnym.

Z Berlina zapewniają, że na uroczystość urodzin cesarza Wilhelma przybędzie tam 85 członków rozmaitych rodzin państwowych.

Wedle telegramu, który otrzymała *Neue fr. Presse* z Paryża, panuje w tamtejszych sferach politycznych to przekonanie, że ponownie przez Rosję przed ośmiu dniami zabieg, aby skłonić Francję do zawarcia aliansu na podstawie oznaczonych punktów, nie mogły się wprawdzie urzeczywistnić w miarę życzeń rosyjskich, ale że Rosja powinna się spodziewać, iż gabinet francuski zadokumentuje w większej części kwestyj zgodność swą z polityką rosyjską. Stanowisko na wypadek wojny ma być określone w drodze osobnego porozumienia. Zauważano, że podczas nocy u ministra wojny w dniu 14. b. m. siedział ambasador rosyjski między Boulangerem a Freycinetem, który

ma być już także pozyskany dla zapatrywania polityki rosyjskiej.

Na onegdajszym posiedzeniu austr. Izby posłów bronił Dr. Trojan swego wniosku w sprawie bankuotowej, podnosząc, że za wnioskiem większości komisyjnej nikt nie przemawiał prócz ministra skarbu, którego twierdzenie, jakoby przyjęcie wniosku mniejszości odwiekało ugodę, niema podstawy, skoro jeszcze jest tyle spraw ugodowych niezakończonych.

Sprawozdawca większości Biliński wskazuje, że dostatecznym już jest argumentem oświadczenie ministra, że uгода zostałaby odwleczoną. Jeden z poprzednich mówców odwołał się do naszego honoru narodowego. Odtąd co należy w danym razie rozumieć pod honorem narodowym? Nasz honor narodowy to przedewszystkiem nasze dzieje tysiąclecie. Jesteśmy dumni z tego żeśmy Europie zastaniali od nawału Turków i Tatarów. Nasz honor narodowy to nasza kultura i sztuka, a naszym zdaniem, nasi wielcy poeci i artyści są dziełnyszym dowodem bytu narodu naszego, niż dwa słowa na banknocie. Dalej, nasz honor narodowy w tem polega, iż jesteśmy nadzwyczaj czuli co do naszej autonomii i naszego stanowiska narodowego. Tę autonomię i to stanowisko zdobyliśmy pod rządem, który nam nie sprzyjał, co jest oraz dowodem naszego znaczenia w rodzinie ludów Austrii. Ale i w tem naszą dumę pokładamy, abymy parlamentowi jednego państwa, w którym Polacy częściej się mogą swobodnie, w dobie tak krytycznej nie robili niepotrzebnych trudności. (Brawo a prawicy). Mam nadzieję, że ta rozterka nie zaszkodzi żelanemu pierścieniowi prawicy, i polecam przyjęcie wniosku większości. (Żywe oklaski z prawicy).

Trojan zażądał imiennego głosowania, za którym przemówił i br. Scharschmid (klub austriacko-niemiecki), oświadczając, że jego stronnictwo nie przykłada wielkiej wagi do tekstu bankuotów, i że nie ma nic przeciw wnioskowi Trojanu. Ale nie chcemy, aby nas posądzano, że korzystamy z okazji, aby sprawić sobie zadowolenie ze szkoda interesów państwa, głosować będziemy jak każdemu interes państwowy, mimo, że rząd niegdyś oświadczył, iż bez Niemców rządzić może (o nieprawda; p. r.) i o własnym stronnictwie ugodę przeprowadzić.

Za wnioskiem Trojanu głosowali wszyscy Czesi, Słowacy, niektórzy Włosi; wielu Polaków uchyliło się od głosowania, to samo z klubu Coroniniego, nawet sam Coronini. Klub Liechtensteina głosował częścią przeciw Trojanowi, częścią się uchylił. Z posłów alpejskich tylko vorarlberscy głosowali z Czechami. Ogółem na 194 głosów, które się oświadczyły przeciw wnioskowi Trojanu, należało tylko 64 do stronnictwa rządowego, a 130 do opozycji. Ministra Prataka nie było przy wywołaniu, co Czesi szyszkim śmiechem przyjęli. Za wnioskiem Trojanu było 82 głosów. Później wiadomą rezolucję co do tekstu bankuotów 128 głosami przeciw 105 przyjęto.

Kłeska jednak, która rząd onegdaj minęła, dosięgła go wczoraj (ob. tel.).

Właśnie przez liczne abscentowanie się Polaków i posłów z prawicy, przyjęła Izba wniosek lewicy o zniesienie dywidendy bankowej z 7 proc. na 6 proc. Za tym wnioskiem głosowało 120, przeciw 114 posłów. Uchwaliła też przyjęcia lewicy rezolucji oświadczenia. Ta uchwała odrzucono głoszoną dotąd zasadą, by nie zmieniać w statucie, bo inaczej przewleka się zawarcie ugody z Węgrami.

Izba panów będzie miała posiedzenie w sobotę.

„Schulverein” uchwalił małą sumę na jakieś szkoły niemieckie w Galicji, którym upadek grozi.

Telegramy własne „Gazety Narod.”

Berlin d. 16. marca. Odkryty seisek szeroko miał być w Rosji rozgłoszonym. Do konspiracji, która przybrała nazwę „Krwawa Rosja” należało też ma wielu oficerów z gwardji przybożnej cara.

Paryż d. 16. marca. Na Radzie ministerjalnej zakonnikował minister spraw zewnętrznych tekst cyrkularza, rozesłanego przez niego do reprezentantów Francji za granicą, w sprawie wystawy powszechnej, odbyć się mającej w roku 1889. Co do państw europejskich, to liczy na to, że Włochy, Grecja, Hiszpania i Szwecja, a prawdopodobnie i Anglia zastąpią będą odczajnie. Austro-Węgry, Niemcy i Rosja, jeżeli nie zamianują każde osobna komisarza jenerałnego, to przynajmniej pozwolą przemysłowcom utworzyć syndykat. W każdym razie te trzy państwa wezmą przynajmniej udział w wystawie w dziale sztuki, umiejętności i literatury.

Belgrad d. 16. marca. Dzienniki onozycyjskie *Novi Beogradski Dzenik*, *Nova Ustavnost* i *Odjek* ganią w surowy sposób postępowanie reencji bułgarskiej przeciw spiskowcom i przedstawiają je jako dzikie barbarzyństwo azjatyckie. Twierdzą one, iż rząd gra o *banque* celem utrzymania się u sterna. Proklamacja stanu obłączenia jest najwrażliwszym dowodem, jak bardzo rejenja we własnym kraju obawia się o swoją egzystencję i jakie zaufanie ma do niej ludność.

Telegramy „Gazety Narodowej.”

(Z biura korespondencyjnego).

Wiedeń d. 16. marca. Z Izby posłów. W dalszym ciągu rozprawy nad przedłożeniem bankowem, przyjęto 124 przeciw 114 głosom wniosek Derschattya, podług którego granica, w której podział zysku między bank a państwo ma nastąpić, nie przy 7 proc., ale już przy 6 proc. zostaje oznaczona. Za wnioskiem tym głosowali: klub niemiecki, klub niemiecko-austriacki, demokraci, antysemici i poszczególni członkowie klubu Coroniniego i czeskiego.

Artykuł 111. przedłożenia bankowego przyjęto został bez zmiany. Patai, który przemawiał przeciw temu artykułowi i wbrew wywodom Neuwirtha, bronił zasady upaństwowienia Banku, oświadczył, że stosunek między Bankiem a rządem przypomina pewnego rodzaju „tripotage”. Wyrażenie to zostało przez sefa sekccyjnego Niebanera stanowczo odeparte. Niebauer zaznaczył, że dewizy nie przynoszą Bankowi żadnego niebezpieczeństwa, ale dla Banku a w następstwie dla państwa mo-

żliwy zysk. Neuwirth odpowiedział, że w razie upaństwowienia Banku, urządziłyby Węgry z pewnością własny Bank.

Przewodniczący stwierdził, że przy obliczaniu głosów za i przeciw wnioskowi Derschattya została pomyłka, gdyż wniosek ten przyjęty został nie 124 głosami, ale 118 przeciw 114 głosom.

Następnie rozpoczęła się rozprawa nad statutami hipoteczno-kredytowego oddziału Banku austro-węgierskiego. Przy §. 11. (szczególnie prawa Banku) występuje Kronawetter przeciw prawu Banku prowadzenia egzekucji politycznych bez interwencji władz rządowych. Radca dworu Steinbach zauważył, że postanowienie to istnieje już od r. 1878 i że galicyjski Bank krajowy ma takie same prawo, nie ma więc powodu, aby Bank austro-węgierski pozbawiono tego prawa.

Turk wnosi rezolucję, aby Bank zmniejszył stopę procentową i wspierał kasy pożyczkowe systemu Reiffenscheina. Następnie polemizuje z Neuwirthem, i twierdzi, że zalecana przez Neuwirtha polityka socjalna jest tylko do interesów pewnego plemienia przykrojona (Neuwirth jest żydem; p. r.) Wszczął się wielki nierok. Prezydent Smolka wyzywa Turka do porządku z powodu o-brazliwych wycieczek przeciw jednemu posłowi.

Późem §. 11. przyjęto wraz z rezolucją X. a rezolucję Turka odrzucono. Przyjęto też resztę ustaw, należących do ugody bankowej, wraz z dotyczącymi rezolucjami. Sprawa bankowa zatem załatwiona.

Wybór Bienerta uznano. Zawadzki referuje sprawę dep. Pattaja i wnosi aby zezwolić na wytoczenie mu procesu karnego. Liechtenbacher przemawia wśród oklasków, aby nie zezwolić, i powiada, że wprawdzie Pattai obraził Wra'etza nie podczas sprawowania urzędu poselskiego, zjadł jednak nie wynika, aby go sądom wydać należało. Nieraz się wydarza, że nie można przeprowadzić swego prawa skargi. Zajęcie odbyło się na krytarzu Rady państwa, w bezpośrednim związku z walnem posiedzeniem Izby. Wypadałoby przeto, oddać je pod cenzurę prezydenta Izby, scena ta bowiem była zakłóceniem porządku domowego, którego sprawowanie prezydentowi przysłuży.

Prezydent podnosi, że poza posiedzeniami Izby nie przysłała mu żadna władza dyscyplinarna. Usiłowałem Pattaja nakłonić do dostatecznego cofnięcia obrazy, ale nadaremnie; sądzę atoli, że honor Izby nie zostałaby wydaniem Pattaja sądowi nadweryżony.

Przemawiały jeszcze Weber i Kopp za, a Lueger i Turk przeciw wydaniu, które jednak 146 głosami przeciw 87 przyjęte zostało. Następne posiedzenie w piątek.

Wiedeń d. 17. marca. Komendant marynarki, wiceadmirał Sterneck wyjechał do stacyi marynarskich w Tryeście, Poli, Fiume i Dalmacji na inspekcję.

Berlin d. 16. marca. *Nordd. Alg. Ztg.* wskazując na wrogie postępowanie prasy francuskiej wobec zadowalającego zakończenia włoskiej kryzys gabinetowej, powiada: Wszystko, co tylko pragnie wywrotu, rzuci się na Włochy, ponieważ dzięki stałości króla udało się, uchronić kraj od gabinetu republikańskiego. Pajunje co do tego łączność pomiędzy wszystkimi klikami, które niezadowolone z tego co jest, liczą na wywrót w krągach europejskich. Łączność ta, od francuskiej republiki do nihilistów, od Orleanów do Polaków sięgająca, obejmuje wszelakich wrogów każdego rządu, który występuje za pokojem, a więc według okoliczności i rządu Niemiec. W Niemczech znajdują oni dzielnych sojuszników w socjalistach, klerikalach i w demokracji politycznej. Demokraci parlamentarni i francuscy politycy odwetu potrzebują siebie nawzajem dla swoich celów.

Berlin 17. marca. Arcyksiąża Rudelf przybył tu wczoraj o godz. 8. Na dworcu przyjmował go następca tronu z żoną i księżką Wilhelma.

Do służby honorowej przy jego koło został przydzielony jenerał Wartensleben.

Oprócz powyższych osobistości powitali arcyksięcia: gubernator i komendant miasta i prezes policji. Arcyksiąża wyprosił się od liczniejszego powitania. W jednym powozie udał on się z parą cesarszawiczką do swej kwatery w zamku królewskim.

O godzinie 5. odbył się obiad u cesarstwa, w którym, oprócz członków rodziny cesarskiej, wzięli także udział księstwo badenscy. Arcyksiąża Rudelf był w mundurze pruskim, pruski następca tronu i księżka Wilhelma w mundurach austriackich.

Flourens i Grevelygo.

Paryż d. 17. marca. Według wiadomości, nadeszłych z Rzymu, wykupili Włosi u Abiszyńczyków za 1000 karabinów, jeńców wziętych w niewolę pod Massawą.

Rzym d. 17. marca. Jenerał Gas zawładnia rządem, — że kazał oddać Ras-Alinulowi zabrane mu karabiny, aby za to cenę uzyskać wypuszczenie na wolność ekspedycji do Salimani.

Dziennik *Fanfulla* jest upoważniony do oświadczenia, że rząd potępi zachowanie się Genego i że przedsięwziął odpowiednie po temu środki.

Temeswar d. 17. marca. Rzeki Temes i Bega wyciekły nagle. Przedsięwzięto wszelkie środki ostrożności.

Belgrad d. 17. marca. Jenerał Horvato-vicz przywozi cesarzowi Wilhelmu, z okazji święta jego urodzin, własnoręczne pismo gratulacyjne króla Milana.

Kalkuta d. 17. marca. (Doniesienie „Biura Rentera”). Wobec groźnych zawiłak w Afganistanie, zamierzają pod indyjski wystawić na granicy pod Pishinem, korpus obserwacyjny. Przekroczenie granicy afgańskiej nie leży w planie, a obojętność wojsk indyjskich na granicy ma być tylko poparciem wpływów moralnych.

Rzym d. 17. marca. Rząd postanowił odwołać natychmiast jenerala Genego z Massawy i zastąpić go innym dowódcą.

Rzym d. 17. marca. Książę Amadeusz odjeżdża w sobotę do Berlina i wiezie z sobą własnoręczne pismo króla Humberta do cesarza Wilhelma z okazji uroczystości jego urodzin.

Wiadomości giełdowe.

Lwów dnia 17. marca. (Z Izby handlowej.)

I. Akcje na sztukę.

	plac	żądata
Kolej galic. Kar. Ludw. 200 zł. m. k.	202	205 50
Kolej Lwów-Czern-Jasna	222	226 —
Banku hipotecznego gal. po 200 zł. w. a.	—	230 —
Banku kredyt. galicyjskiego po 200 zł. w. a.	215	220 —

II. Listy zastawne na 100 zł.			
Banku hipotecznego galicyjskiego 6 1/2%	98.60	99.60	
gal. 5% wyl. 10% pr. 104.75	102.15		
Banku krajowego 4 1/2% los. w 51 l.	96.50	98 —	
Towarzystwa kred. galic. 5%	100 —	101 —	
• kredyt. gal. ziem. 4%	96 —	97 —	
• kred. gal. ziem. 5% los. w 37 l.	100 —	101 —	
• kred. g. ziem. 4 1/2% los. w 41 1/2 l.	93 —	94 —	
• kredytowego gal. ziem. 4 1/2%	99 —	100 —	
• los. w 52 l.	92 —	93 —	
• kred. gal. ziem. 4% los. w 56 l.	92 —	93 —	

III. Listy dłużne na 100 zł.			
Gal. Z. kred. wloś. w likw. (d. 6 pr.) 3%	47 —	50 —	
Gal. Z. kred. wloś. (d. 5%) 2 1/2%	41 —	44 —	
Ogóln. roln. kred. zakł. dla Gal. i Buk. 6% los. w 15 lat	—	—	

IV. Obligacje na 100 zł.		

